

Editorial – Μάρτιος 2015

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 καταγράφεται διεθνώς μια ριζική αλλαγή στα Προγράμματα Σπουδών. Στόχος τους είναι, πέρα από την κατάκτηση επαρκούς σώματος γνώσεων, η ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών να συνεργάζονται, να συλλογίζονται και να κατανοούν. Γενικότερα: να αποκτήσουν τα εφόδια για να μπορούν να αντιμετωπίσουν στη ζωή τους μια άγνωστη κατάσταση. Στην κατεύθυνση αυτή αναγνωρίστηκε ότι η εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες (Φ.Ε.) μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο.

Τα προγράμματα Φ.Ε. που αναπτύχθηκαν στη συνέχεια βασίστηκαν στην, υπάρχουσα ήδη από τη δεκαετία του 1960, διδακτική προσέγγιση «*Εκπαίδευση στις Φ.Ε. βασιζόμενη στη διερεύνηση*» (inquiry based learning). Τα προγράμματα αυτά φαίνεται να υπερκαλύπτουν την καλλιέργεια στους μαθητές, των ικανοτήτων για: α) τη διατύπωση ερωτημάτων, σχετικών με τις Φ.Ε., που έχουν νόημα για τα ίδια τα παιδιά, β) το σχεδιασμό (διατύπωση υποθέσεων, έλεγχός τους, κτλ) και την εκτέλεση έρευνας με στόχο την απάντηση στα ερωτήματα αυτά, γ) την εξαγωγή συμπερασμάτων που στηρίζονται στα δεδομένα της έρευνας και την αξιολόγηση των συμπερασμάτων άλλων, αν δηλαδή αυτά στηρίζονται σε δεδομένα ή όχι, και δ) την ανακοίνωση των συμπερασμάτων σε συγκεκριμένο ακροατήριο. Τα παραπάνω δείχνουν τον κεντρικό ρόλο που κατέχει στα σημερινά προγράμματα σπουδών Φυσικής η μεθοδο-

λογία της Φυσικής. Αυτά που έλεγε το 1909 ο [Dewey](#) είναι σήμερα πάλι επίκαιρα.

Στο τρέχον τεύχος, πέρα από τις πολύ ενδιαφέρουσες και στοχευμένες εργασίες που αφορούν τη διαχείριση μέσα στην τάξη συγκεκριμένων διδακτικών ενοτήτων, περιλαμβάνονται τέσσερις εργασίες, ένα μικρό αφιέρωμα, που αφορούν όλα τα παραπάνω. Η πρώτη, με τίτλο «*Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών για όλα τα παιδιά. Μια πρόκληση για το μέλλον τους*» αποτελεί την πολύ τιμητική για το περιοδικό συνεισφορά του Γάλλου ακαδημαϊκού κ. Pierre Léna και σκιαγραφεί το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο καλούνται οι Φ.Ε. να προσφέρουν στην πνευματική ανάπτυξη των νέων. Η δεύτερη, με τίτλο «*Η Φυσική δεν είναι μόνο εννοιολογικό περιεχόμενο, είναι και μεθοδολογία λύσης (καθημερινών) προβλημάτων και στάση ζωής*», περιγράφει το θεωρητικό πλαίσιο με μια εφαρμογή στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο, της διδακτικής προσέγγισης που αναφέρεται υπό το γενικό τίτλο «*διερεύνηση*». Η τρίτη, με τίτλο «*Η διερευνητική διδακτική προσέγγιση στην ανάπτυξη και την αξιολόγηση της κριτικής σκέψης των μαθητών*», δίνει μία εφαρμογή στο Λύκειο. Τέλος, στις παρουσιάσεις βιβλίων προτείνεται ένα διεθνές εγχειρίδιο της διδακτικής των Φυσικών Επιστημών, το «*Ready, Set, SCIENCE*», μέσα από τις σελίδες του οποίου ξεπηδούν διδακτικές δραστηριότητες που εντάσσονται στο εν λόγω διδακτικό πλαίσιο.

Καλή ανάγνωση!

Εκ μέρους της εκδοτικής ομάδας
Παναγιώτης Κουμαράς